A°. 1840.

N°. 71.

VRIJDAG, DEN 4den SEPTEMBER.

Surinaamsche Courant.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 1 *September* 1840.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood*, voor deze maand, bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, moet wegen 5 Oncen en 1 Lood.

En dat van *vier* Centen, 2 Oncen en 1½ Lood.

Wordende alzoo alle Broodbakkors gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 1 *September* 1840.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden:

1o. Aan de Slavin *Jeannette;* toebehoord hebbende aan den Boedel wijlen EVA van CORDOVA.

2o. Aan de Slavin *Anna;* toebehoord hebbende aan JACOB RIEMS DE VRIES. — En

3o. Aan de Slavin *Clasina;* toebehoord hebbende aan A. M. FOTTA;

en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1o. JEANNETTE LANDWEER

2o. ANNA DAMRAK; — En

3o. CLASINA HENRIETTA OLVER.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 3 *September* 1840.

(2005) C. CORNELISSEN, heeft aanteekening gedaan, van het voorgenomen vertrek van deszelfs minderjarige dochter JOHANNA MARIA, uit deze Kolonie.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

FREDERIK WILLEM III.

(VERVOLG VAN NO. 70.)

Het jaar 1810 dompelde het Koninklijke gezin en geheel Pruisen in diepen rouw. De Koningin bezweek, den 19den Julij; de rampspoeden, die het Vaderland waren overgekomen, hadden haar in eene kwijning gestort, en Pruisen viert telken jare de nagedachtenis dezer Vorstin, zonder dat eenige verordening het daartoe ooit heeft opgeroepen; dien dag hield de Koning zich in volslagen afzondering van zijn hof.

Napoleons geweld en de verdrukking, welke zijne krijgsbenden pleegden, hadden die bittere verontwaardiging, dien vlammenden haat in het hart der Pruisen geplant, welke alle berekeningen der staatkunde tot niet maken. De Tugendbund ontkiemde uit deze algemeene neiging der gemoederen, en welhaast telde deze vereeniging takken in alle staten van Duitschland. De behoedzaamheid des Konings alleen kon de uitbarsting van 's volks ongeduld voorkomen, toen in 1812 de oorlog tusschen Rusland en Frankrijk op nieuw ontbrandde. Pruisen vond zich in een toestand, die deszelfs volslagen ondergang kon hebben berokkend, indien het, in dit oogenblik, een onberaden stap had gedaan. Napoleon eischte dat Pruisen hem een hulpkorps zou leveren, bij de groote worsteling die hij ging ondernemen, en het ware allergevaarlijkst geweest hem vooralsnog te wederstreven, hem af te vallen. Deze overweging noopte den Koning, ondanks de algemeene inwendige tegenkanting, door bemiddeling van den Heer v. Krusemark, den 24sten Februarij 1812 te Parijs een traktaat te sluiten, waarbij de twee mogendheden elkander de onschendbaarheid van hun grondgebied en een wederzijdschen bijstand, in geval van oorlog, toezegden. In den loop van de maand Mei, begaf de Koning zich met zijn gezin naar Dresden, alwaar hij verscheide mondgesprekken met Napoleon had, die onmiddelijk daarna naar Rusland vertrok. Een Pruisisch hulpkorps met den generaal York aan het hoofd, drong, onder de bevelen van den Maarschalk Macdonald, uit Oost-Pruisen, in Koerland, en werd bestemd om het beleg voor Riga te slaan. Dit korps had hier bloed ge gevcelten door te staan, en de Fransche legerberigten gewaagden met veel lofs van de gehechtheid en dapperheid der Pruisen; maar de onheilen, die de Franschen in hunnen aftogt van Moskou troffen, gaven aan gene de geschikte gelegenheid om hunne onafhankelijkheid te herwinnen. De generaal York scheidde zich het eerst van de Franschen af; ofschoon Frederik-Willem alstoen zijn gedrag scheen af te keuren, is het meer dan waarschijnlijk dat deze generaal naar den hartewensch van zijnen Souverein handelde, en misschien handelde hij slechts naar de bevelen van dezen. Hij werd gevolgd door den kolonel Massenbach, en de generaal Bulow, die naar den Oder was getrokken, draalde niet lang om hun voorbeeld tot rigtsnoer te nemen.

's Konings toestand was nog zeer moeijelijk; het Fransche leger volvoerde deszelfs aftogt door zijne provinciën, en in de grootste verwarring; maar de Pruisische Monarch had weinig of geene troepen rondom zich zelven verzameld. Hij werd menigwerf persoonlijk beleedigd, en in den nacht van den 17den op den 18den Januarij werd hij bijkans gevangen genomen door een detachement Fransche gendarmes. Toen besloot hij zijn verblijf naar Breslau te verleggen. Hij vestigde te Berlijn eene kommissie, welke gedurende zijne afwezigheid met de regering belast was. Zijne hoofdstad verlatende, maande hij hare ingezetenen aan, om al te mijden, wat den Fransche overheden en troepen zou kunnen stuiten. Den 9len Febr., riepen krachtvolle proclamatien alle Pruisen tot de verdediging van hun vaderland, en als in een oogwenk voldeden talloze strijders aan dit beroep, in naam der onafhankelijkheid en vrijheid gedaan. Geestdrift, wraakzucht deden jeugdigen en grijzen onder de met nieuwen luister opgestoken vanen de snellen. »Het is aldus (zegt een Fransch schrijver), dat in het klassieke land van het despotismus Napoleon door nog grooter despotismus, misnoegde ingezetenen inverbitterde, alles opzettende burgers had herschapen!

Van dit tijdstip af dagteekent de militaire instelling van de vrijwillige jagerkorpsen die eerst in Pruisen opstonden, en zich, later over geheel Duitschland verspreidden, en tot welker zamenstelling voornamelijk de jongelingschap der Hooge scholen bijdroeg, die zich eerlang door schitterende wapenfeiten kenmerkte, en de grootste diensten bewees, welke, de waarheid heischt zulks te zeggen, te spoedig vergeten zijn. In minder dan eene maand, werd eene geheel nieuwe legermagt te Breslau met de Russische bijeengetrokken. De bondgenooten bereidden zich den ganschen winter tot den veldtogt van 1813 voor, werden echter door de evenzeer opgestane Nederlanders als het ware genoodigd doorte tasten; de twee monarchen, Alexander en Frederik-Willem, bleven nu onafgebroken te zamen, beraamden alle krijgsverrigtingen en verkeerden in de beste verstandhouding. Zij spanden alle krachten in om Oostenrijk tot hun bondgenootschap over te halen, doch dit werd vooreerst nog afgewezen, en de Russische en Pruisische legers moesten alleen in het begin van 1813, de pogingen der Franschen wederstaan, die vele versterkingen hadden bekomen. Napoleon had het bevel weder op zich genomen.

De slagen van Bautzen en Lützen waren zeer bloedig, maar weinig beslissende. Nogtans zagen de bondgenooten zich verpligt achter de Elbe te trekken, en van daar gingen zij met den Keizer der Franschen een wapenstilstand van veertig dagen aan. Middelerwijl werden onderhandelingen te Praag aangeknoopt door tusschenkomst van Oostenrijk, dat het oogenblik tot interventie gunstig had geoordeeld. Napoleon, evenwel, nog op zijn vroeger wapengeluk hopende, en overtuigd dat het erkennen van zwakheid slechts hooger eischen zou doen inbrengen, verwierp alle voorstellen, die Frankrijk nogtans groot en magtig zouden hebben gelaten. De vijandelijkheden werden hervat. Maar nu ook sloeg Oostenrijk tot de bondgenooten over, en van bemiddelaar werd deze mogendheid vijand.

De Pruisen hadden desniettemin, vooreerst nog al het gewigt van den krijg te torschen. Verscheiden moordadige gevechten werden in Silezie geleverd; een voordeel, door de Franschen behaald, scheen hun de poorten van Berlijn te zullen heropenen, en wachtte die schoone hoofdstad alsdan de schrikkelijkste wraak; doch de talenten des Kroonprinsen van Zweden (Bernadotte), mede tot de bondgenooten overgaan, en de woede, waarmede de Pruisen bij Dennewitz streden, redden Berlijn, en drongen de Franschen tot eene verwarde vlugt. Gezegde veldslag en deze geheele oorlog schonk den Pruisen hunnen ouden roem, veerkracht en krijgsbeleid terug. Men hoorde de hoofd-officieren van het Oostenrijksche

